

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši upozorňuje občanov mesta Ružomberok a obce Likavka:

Upozorňujeme občanov, že v súčasnosti boli v ovzduší mesta Ružomberok a obce Likavka zaznamenané zvýšené koncentrácie prachových častíc menších ako 10 µm (PM₁₀). Uvedenú informáciu poskytol Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia. Týmto oznámením orgán ochrany ovzdušia vyhlásil začatie uplatňovania opatrení na zabezpečenie kvality ovzdušia.

Najvýznamnejším zdrojom prachových častíc je doprava, znečistený povrch vozoviek, spaľovacie procesy – kúrenie pevným palivom (napr. drevom), ktoré je významným zdrojom pevných častí v podobe sadzí, nepriaznivé poveternostné podmienky – najmä bezveterné inverzné počasie.

Jediná expozičná cesta ako sa častice polietavého prachu môže dostať do ľudského organizmu je vdychovaním - inhaláciou. Inhalácia polietavého prachu poškodzuje hlavne kardiovaskulárny systém a dýchacie cesty. Dlhodobá expozícia znižuje dĺžku dožitia a zvyšuje kojeneckú úmrtnosť. Môže spôsobovať chronickú bronchitídu a chronické pľúcne choroby.

Za citlivé skupiny populácie sa považujú astmatici, alergici, osoby s ochoreniami dýchacej sústavy a srdcovocievnej sústavy, veľmi malé deti a starí ľudia.

Akútne účinky sa môžu prejavovať podráždením očí, nosa a hrdla, pocitom tlaku na prsiach, kašľom a bolesťami hlavy, chronické účinky zápalovými ochoreniami dýchacích ciest a pľúc, zvýšením pohotovosti na alergickú reakciu, poruchami odolnosti organizmu.

Ako preventívne opatrenie odporúčame obmedziť vetranie v čase inverzie (hlavne v podvečerných hodinách), pohyb a fyzickú námahu vo vonkajšom prostredí, hlavne deťom, starším a chorým ľuďom. Vhodné je uprednostniť cestovanie prostriedkami mestskej hromadnej dopravy.

Dĺžka trvania nepriaznivého stavu sa podľa upozornenia SHMÚ z dôvodu výkyvu denných a nočných teplôt, slabých rozptylových podmienok, pretrvávajúceho vykurovania a zhustenia dopravy nedá predpokladať. Aktuálne informácie o kvalite ovzdušia na území SR sú dostupné na stránke www.shmu.sk. Je možné predpokladať, že nepriaznivé rozptylové podmienky budú pretrvávať dovtedy, kým nenastane zmena súčasnej poveternostnej situácie, ktorá sa vyznačuje nízkymi teplotami a takmer bezvetrím v prízemnej vrstve, t.j. v dýchacej zóne človeka.

Na prijatie a zabezpečenie aktuálnych príslušných opatrení sú orgánom ochrany ovzdušia upozornené Mesto Ružomberok a obec Likavka. Opatrenia sú uvedené vo všeobecne záväznej vyhláške Obvodného úradu životného prostredia Žilina, č. 2/2013, zo dňa 21. februára 2013, ktorou sa vydáva akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia pre katastrálne územie mesta Ružomberok a obce Likavka a znečisťujúcu látku PM₁₀ a PM_{2,5}.